

Aan Commissie Watersystemen - kwaliteit en kwantiteit

BERGBOEZEM BERKEL - AANVRAAG INVESTERINGSPLAN EN UITVOERINGSKREDIET

Voorstel Commissie Watersystemen - kwaliteit en kwantiteit 12-02-2013

1. De investeringsplannen voor de realisatie van de Bergboezem Berkel als volgt vast te stellen:

I. a)	701691 Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass:	€ 225.074,-
II. b)	701692 Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede:	€ 87.856,-
III. c)	701693 Kadverbetering Bovenvaart:	€ 4.388.212,-
IV. d)	701694 Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel	€ 6.202.412,-
V. e)	701695 Herinrichten van de maalkom	€ 428.960,-
VI. f)	701689 Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel	€ 4.341.709,-
VII. g)	701696 Aanleg gemaal Bergboezem Berkel	€ 2.570.000,-

2. De kredieten voor de realisatie van de Bergboezem Berkel als volgt te verstrekken:

1. a)	701691 Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass:	€ 213.880,-
2. b)	701692 Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede:	€ 69.457,-
3. c)	701693 Kadverbetering Bovenvaart:	€ 3.754.005,-
4. d)	701694 Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel	€ 5.312.005,-
5. e)	701695 Herinrichten van de maalkom	€ 362.936,-
6. f)	701689 Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel	€ 3.765.880,-
7. g)	701696 Aanleg gemaal Bergboezem Berkel	€ 2.437.592,-

3. Af te zien van de beheersmaatregel om grond voor de kadverbetering van buiten aan te voeren in het geval van vertraging van het project ten gevolge van bezwaren vanuit de omgeving en daarmee het risico accepteren dat de kadverbetering niet voor eind 2015 kan worden gerealiseerd.

Advies Commissie Watersystemen - kwaliteit en kwantiteit 12-02-2013

Bergboezem Berkel – aanvraag investeringsplan en uitvoeringskrediet

1. Probleemstelling - context

De Bergboezem Berkel ligt in de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp. Het is een 100 ha grote graslandpolder die tijdens een maalstop ingezet kan worden als waterberging voor polderwater. Na de wateroverlast van 1998 is het programma ABC Delfland gestart. Onderdeel van dat programma is onder andere de vergroting van de Bergboezem Berkel voor het bergen van boezemwater.

Tegelijkertijd (begin 2000) was er sprake van een natuur- en recreatie-inrichting in hetzelfde gebied (Groenzone-Bergboezem, onderdeel van Groenblauwe Slinger). Delfland heeft toen besloten samen op te trekken met dit provinciale project, omdat er diverse voordelen zaten (en zitten) aan een gelijktijdige ontwikkeling.

Vanwege de complete herinrichting van het gebied en de samenloop met nieuwe, eigen doelstellingen, heeft Delfland in de loop van tijd diverse andere maatregelen toegevoegd aan het project Bergboezem uit oogpunt van doelmatigheid en efficiëntie. Deels kwamen deze maatregelen voort vanuit de ABC studie voor de polder Berkel (2002), maar ook vanuit de KRW (2008) en vanuit het kadeverbeteringsprogramma (2008). Het project kent inmiddels een lange doorlooptijd (al meer dan tien jaar). Dit is niet alleen veroorzaakt door een lange planvorming, maar vooral ook door procedures die belanghebbenden aanspannen tegen de natuur- en recreatie inrichting en de bypass.

De VV heeft op 15 september 2011 besloten dat alle geplande Delflandse maatregelen binnen het project worden gehandhaafd omdat dit de meeste zekerheid geeft dat deze maatregelen tijdig worden gerealiseerd. Bovendien is dit in lijn met de lange samenwerking met de gebiedspartners, en hiermee is ook het belang van een robuust en betrouwbaar watersysteem het best gediend. Ook is er besloten dat de reeds verstrekte kredieten worden terug gegeven aan de VV. Pas op het moment dat er meer duidelijkheid is over de werkelijke realisatiekosten van het project, zou er een uitvoeringskrediet worden aangevraagd. Een onderzoekskrediet is ter beschikking gesteld om dit in de tussenliggende periode uit te werken.

De tijd is nu rijp voor de aanvraag van het uitvoeringskrediet. Bovendien als de doelstellingen van de diverse programma's tijdig moeten worden gehaald, zal de start van de uitvoering van dit project medio 2013 moeten beginnen.

2. Beoogd effect

Het vaststellen van het investeringsplan en het verkrijgen van het noodzakelijke krediet voor de realisatie van

- een by-pass
- natuurvriendelijke oevers langs de by-pass en de Oude Leede
- een visvriendelijk gemaal
- een kadeverbetering langs de Bovenvaart
- vergroting boezemberging
- de aanpassing van de maalkom nabij het gemaal Westpolder

3. Kernboodschap

Delfland realiseert het project Bergboezem Berkel, inclusief het gemaal Bergboezem Berkel, om tijdig te voldoen aan de doelstellingen van de programma's Schoon water, Voldoende water en Stevige dijken en zet de lijn van meer dan 10 jaar samenwerking met bewoners en samenwerkingspartijen voort.

4. Historie - eerdere besluitvorming

Kenmerk	Datum besluit	Korte inhoud besluit
nr. 00452	VV-besluit 19 april 2001	Vaststellen ABC-boezem. Hierin is onder andere de maatregel "vergroten bergingscapaciteit van de Bergboezem Berkel" opgenomen.
nr.04798	VV-besluit 4 juli 2002	Vaststellen maatregelenpakket polder Berkel. Hierin zijn onder andere de maatregelen "reguliere berging" (is later gewijzigd in "bypass"), "inlaatconstructie voor polderwater", "herinrichting maalkom" en "verwijderen duiker" opgenomen.
nr. 490729	VV-besluit 25 november 2004	Vaststellen herijking maatregelenpakket ABC-boezem. Hierin is onder andere de maatregel "vergroten bergingscapaciteit van de Bergboezem Berkel" herbevestigd.
nr. 494449	VV-besluit 3 februari 2005	Vaststellen globaal inrichtingsplan Masterplan Groenzone-Bergboezem
nr. 532249	VV-besluit 30 juni 2005	Instemmen met grondverwervingstraject Bergboezem. Dienst Landelijk Gebied bereidt de verwerving in de Bergboezem voor, provincie betaalt de marktwaarde en Delfland betaalt de extra kosten voor onteigening.
nr. 596075	VV-besluit 14 september 2006	Vaststellen Financieringsarrangement Groenzone-Bergboezem. In dit document is de kostenverdeling voor de uitvoering van de deelgebieden Groenzone en Bergboezem vastgelegd tussen de diverse overheden.
nr. 609462	VV-besluit 23 november 2006	Instemmen met aangaan Overeenkomst Calamiteitenberging Bergboezem Berkel; Bekostiging, inrichting en sanering. Deze overeenkomst heeft tot doel de financiële afspraken tussen Delfland en de gemeente Berkel en Rodenrijs vast te leggen met betrekking tot het vergroten van een calamiteitenberging en een te realiseren watergang in de Bergboezem Berkel.
nr. 672802	D&H-besluit 11 december 2007	Vaststellen gewijzigd maatregelenpakket polder Berkel. Hierin is de oorspronkelijke maatregel "reguliere berging" gewijzigd in "aanleg bypass". Tevens is ingestemd met het voorbereiden en uitvoeren van alle werken in de Bergboezem Berkel door Delfland (naast waterstaatkundige werken ook de werken voor natuur en recreatie).
nr. 668363	VV-besluit 31 januari 2008	Vaststellen definitief ontwerp Bergboezem met bijbehorende investeringsplannen en kredieten.
nr. 671723	VV-besluit 31 januari 2008	Financiering interim KRW maatregelen 2008-2010: de mogelijkheid voor het college om geld over te hevelen van de stelpost naar individuele investeringsprojecten.
nr. 692506	D&H besluit 13 mei 2008	Investeringsplan en krediet voor vistrap en nvo langs bypass overhevelen van stelpost (interim KRW maatregelen) naar investeringsproject. En voor nvo Oude Leede, investeringsplan en krediet over te hevelen van stelpost (financiering van ecologie verbeterende maatregelen in ABC- en herstructureringsprojecten 2008-2010) naar investeringsproject.
nr. 703406	VV-besluit 4 september 2008	Vaststellen kadverbeteringsplan voor de drie kaden rondom de Bergboezem
nr. 915943	VV-besluit 16 december 2010	Actualisatie projecten ('veegbesluit'): o.a. aanpassing van een aantal investeringsplannen/kredieten binnen het project Bergboezem
nr. 955378	D&H besluit 11 juni 2011	Vaststellen ontwerp projectplan Bergboezem Berkel
nr. 961141	VV-besluit 15 september 2011	Heroverweging maatregelen Bergboezem Berkel, aanpassing investeringsplannen en kredieten van de verschillende maatregelen
Nr. 998709	VV-besluit 31 mei	Het beschikbaar stellen van Investeringsplan en krediet van €

	2012	470.000 voor de grondverwerving van de Bergboezem Berkel.
Nr. 999168	VV-besluit 31 mei 2012	Voorlopig beëindigen werkzaamheden van gemaal Bergboezem Berkel

5. Regelgeving en Beleid

Vanuit de wettelijke taak om de waterhuishouding op orde te brengen en te houden onderscheidt Delfland een aantal programma's. De maatregelen in de Bergboezem Berkel vallen onder drie programma's: Voldoende Water, Schoon Water en Stevige Dijken.

Het project Bergboezem Berkel draagt bij aan de doelstellingen van het Waterbeheerplan 2010-2015. In de Kadernota 2011 zijn de investeringen en ambities van de programma's uit het Waterbeheerplan bijgesteld. Dit is verder in de Kadernota 2013 geactualiseerd. Voor de beleidsmatige uitgangspunten wordt verwezen naar de programmaplannen 2011-2016 van de drie verschillende programma's.

6. Financiën

Voor het project 701578 Grondverwerving Bergboezem Berkel is in mei 2012 conform het VV-besluit een investeringsplan vastgesteld en een krediet beschikbaar gesteld van € 470.000. De bijdrage aan Dienst Landelijk Gebied, project Grondverwerving Bergboezem Berkel, wordt aangemerkt als immateriële vaste activa en wordt in 5 jaar afgeschreven conform het bestaande beleid. Van dit krediet is € 366.685 besteed (1 december 2012).

Voor het project 701579 Bergboezem Berkel is in september 2011 conform het VV-besluit een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld ter hoogte van € 330.000,- ten behoeve van de afronding van de DO/bestekfase. De al gerealiseerde kosten (op 1 december 2012 € 173.791) ten behoeve van de afronding van de DO/Bestekfase zijn in de verschillende SSK ramingen en investeringsplannen verdisconteerd in onderliggende voorstel.

Het project 701578 Grondverwerving Bergboezem Berkel is reeds afgesloten. Het onderzoekskrediet 701579 wordt met dit voorstel afgesloten.

Op basis van het bestek is een SSK-raming voor het gehele project opgesteld (zie vertrouwelijke bijlage 2). Samen met de reeds gemaakte kosten van project 701579 bedraagt dit in totaal € 18.670.000,-. Op basis hiervan worden voor de zeven verschillende projecten de investeringsplannen vastgesteld en kredieten aan de Verenigde Vergadering gevraagd:

Project nummer	Projectnaam	Programma	IP	Krediet
701691	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass</i>	Schoon water	€ 230.000	€ 218.806
701692	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede</i>	Schoon water	€ 90.000	€ 71.601
701693	<i>Kadeverbetering Bovenvaart</i>	Stevige dijken	€ 4.500.000	€ 3.865.793
701694	<i>Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel</i>	Voldoende water	€ 6.360.000	€ 5.469.593
701695	<i>Herinrichten van de maalkom</i>	Voldoende Water	€ 440.000	€ 373.976
701689	<i>Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel</i>	Voldoende Water	€ 4.450.000	€ 3.874.171
701696	<i>Aanleg gemaal Bergboezem Berkel</i>	Voldoende Water	€ 2.600.000	€ 2.467.592

Van deze zeven maatregelen is voor zes in 2011 al een raming aan de VV voorgelegd, de meeste hiervan blijken nu hoger uit te vallen dan in 2011. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Wijziging van het BTW-tarief
- Kosten van met name te leveren zand en klei zijn gestegen

Alleen voor de maatregelen van het programma Schoon Water, waar deze prijsstijgingen minder een rol spelen, vallen de ramingen lager uit. In totaal zijn de ramingen ten opzichte van 2011 met 10% gestegen (€ 16.070.000,- tegenover € 14.556.000,-), wat past binnen de indertijd bepaalde bandbreedte van 15%.

In alle gevallen geldt dat de maatregelen uit de investeringsbegrotingen van de verschillende programma's kunnen worden gedekt. Voor het programma Schoon water geldt bovendien dat de kosten circa € 140.000 euro per ha bedragen, waarmee ruimschoots wordt voldaan aan het richtbedrag binnen het programma.

Met de vaststelling van de nota investeringen en activa in de VV van december 2012 dienen de bedragen uit de SSK-raming verder nog te worden gecorrigeerd voor de te maken kosten in de nazorgfase. Deze behoren namelijk niet meer tot het investeringsplan en krediet. De nazorg zal voortaan vanuit de exploitatie worden gefinancierd. Dit heeft ook invloed op de lengte van de investeringsperiode en daarmee op de bouwrentekosten. Om het uiteindelijk benodigde investeringsplan en krediet te bepalen, moeten deze lasten van de bedragen uit de SSK-raming in bijlage 2 nog worden afgetrokken. Dit is in onderstaande tabel weergegeven:

Project nummer	Projectnaam	Nazorg	Bouwrente tijdens nazorg	Totaal aanpassing IP/krediet
701691	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass</i>	€ 389	€ 4.537	€ 4.926
701692	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede</i>	€ 467	€ 1.677	€ 2.144
701693	<i>Kadeverbetering Bovenvaart</i>	€ 22.679	€ 89.109	€ 111.788
701694	<i>Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel</i>	€ 31.719	€ 125.869	€ 157.588
701695	<i>Herinrichten van de maalkom</i>	€ 2.338	€ 8.702	€ 11.040
701689	<i>Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel</i>	€ 20.341	€ 87.950	€ 108.291
701696	<i>Aanleg gemaal Bergboezem Berkel</i>	€ 3.800	€ 26.200	€ 30.000

Project nummer	Projectnaam	IP	Krediet	IP gecorrigeerd	Krediet gecorrigeerd
701691	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass</i>	€ 230.000	€ 218.806	€ 225.074	€ 213.880
701692	<i>Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede</i>	€ 90.000	€ 71.601	€ 87.856	€ 69.457
701693	<i>Kadeverbetering Bovenvaart</i>	€ 4.500.000	€ 3.865.793	€ 4.388.212	€ 3.754.005
701694	<i>Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel</i>	€ 6.360.000	€ 5.469.593	€ 6.202.412	€ 5.312.005
701695	<i>Herinrichten van de maalkom</i>	€ 440.000	€ 373.976	€ 428.960	€ 362.936
701689	<i>Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel</i>	€ 4.450.000	€ 3.874.171	€ 4.341.709	€ 3.765.880
701696	<i>Aanleg gemaal Bergboezem Berkel</i>	€ 2.600.000	€ 2.467.592	€ 2.570.000	€ 2.437.592

7. Duurzaamheid

De geplande Delflandse maatregelen maken onderdeel uit van de aanleg van de Bergboezem Berkel als natuur- en recreatiegebied. Daarmee draagt het project bij aan het versterken van natuurwaarden en de uitwisseling van plant- en diersoorten tussen gebieden. Het verhogen van het waterpeil reduceert bodemdaling en oxidatie van veen. Het toekomstige terreinbeheer wordt afgestemd op weidevogels, waarbij geen kunstmest en bestrijdingsmiddelen worden toegepast.

Om kosten en transporten tijdens de uitvoering te beperken, wordt gewerkt met een gesloten grondbalans. Alle te ontgraven grond wordt verwerkt in het plangebied zelf. Alleen de klei voor de opbouw van de kades wordt van buiten het plangebied aangevoerd. In het bestek is voorgeschreven dat de toe te passen houtsoorten het FSC-keurmerk moeten hebben.

8. Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing

9. OR/GO

Niet van toepassing

10. Risico- en beheersmaatregelen

Op dit moment zijn de volgende bestuurlijke risico's en onzekerheden te benoemen:

Natuur- en milieuorganisaties blijven bezwaar maken tegen project Bergboezem Berkel;

Op dit moment zijn er nog een tweetal procedures niet afgerond waar mogelijk bezwaar en beroep tegen het project kan worden aangetekend, te weten het projectplan van de Bergboezem Berkel, en de verlenging van de flora- en faunaontheffing (zie toelichting). Indien bezwaar wordt aangetekend en als Delfland hierdoor de start van de uitvoering ver naar achteren moet schuiven, is het risico aanwezig dat tijdige realisatie, d.w.z. voor eind 2015, niet meer mogelijk is. Daarmee zouden de doelstellingen van de programma's Schoon water (KRW-resultaatsverplichting) en Stevige dijken in het geding komen.

De rechtbank heeft Delfland op inhoudelijke gronden tot nu toe altijd gelijk gegeven. Het is – zonder nieuwe argumenten – aannemelijk dat de rechter uiteindelijk Delfland in dit geval ook weer in het gelijk stelt. Als beheersmaatregel wordt voorgesteld om bij eventueel bezwaar en beroep de werkzaamheden toch te laten starten. De VV zal hiervan op de hoogte worden gehouden.

Gebiedspartners zijn niet in staat tegelijkertijd het groen- en recreatiedeel van het project te realiseren;

Inmiddels zijn er voldoende bestuurlijke garanties dat de gebiedspartners het groen- en recreatiedeel gaan uitvoeren. Aan de andere kant geldt voor hun in gelijke mate dat bezwaar en beroep kan worden aangetekend op de nog lopende vergunningtrajecten. Als beheersmaatregel wordt voorzien dat de Delflandse werkzaamheden eigenstandig kunnen worden uitgevoerd.

Kadeverbetering Bovenvaart wordt vertraagd

Vanwege de noodzakelijke zettingstijden is de kadeverbetering Bovenvaart qua planning het meest kritisch. Weliswaar maakt deze kadeverbetering geen onderdeel uit van de scope van het projectplan – en is daarom minder gevoelig voor bezwaren vanuit de omgeving – toch heeft een eventueel bezwaar/beroep directe invloed op het tijdig realiseren van deze kade. Immers, de hiervoor benodigde grond komt voor een belangrijk deel uit de te ontgraven by-pass, welke wel onderdeel uitmaakt van de scope van het projectplan.

De beheersmaatregel om in plaats van grond uit de by-pass te benutten, grond aan te voeren voor de kadeverbetering en ook grond uit de by-pass af te voeren, brengt circa 2,3 miljoen euro aan meerkosten met zich mee. Gezien deze hoge kosten, wordt hier van afgezien. In het geval van het optreden van dit probleem wordt voorgesteld om in overleg te treden met de Provincie om toestemming te verkrijgen tot een oplevering van de kade na 2015.

Tot het moment dat de kadeverbetering is gerealiseerd wordt het calamiteitenrisico beperkt door het nemen van passende beheersmaatregelen.

11. Communicatie (in- en extern)

Naar aanleiding van het besluit zal, samen met de gebiedpartners, de communicatie rondom de Bergboezem Berkel worden afgestemd.

Tevens is het ontwerp-projectplan ter inzage gelegd. De definitieve vaststelling van het projectplan is aansluitend op het voorstel investeringsplan in de Verenigde Vergadering van 28 februari 2013.

12. Bekendmaking en vervolprocedure

Nadat de VV met het voorliggende voorstel heeft ingestemd en nadat zij heeft ingestemd met het voorstel voor het vaststellen van het projectplan (eveneens ter besluitvorming in de Verenigde vergadering van 28 februari 2013), zal de aanbestedingsprocedure worden gestart. Tevens worden de afspraken vastgelegd met de GR Groenzoom die verantwoordelijk is voor de realisatie van de groen- en recreatiecomponent van de Bergboezem Berkel. Hiertoe zal een uitvoeringsovereenkomst worden gesloten. Op deze wijze worden de werkzaamheden van Delfland en van de GR Groenzoom onderling afgestemd. Deze afspraken zullen direct na het VV-besluit voor besluitvorming aan dijkgraaf en hoogheemraden wordt voorgelegd. De VV zal hierover door D&H worden geïnformeerd.

De feitelijke start van de uitvoering is voorzien vanaf september 2013. De oplevering van het project kan op deze wijze – met inachtnaam van de genoemde risico's en onzekerheden - worden verwacht in 2015.

13. Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is op grond van artikel 77 en artikel 99 en volgende van de Waterschapswet bevoegd projecten te heroverwegen en investeringsplannen met kredieten vast te stellen.

14. Toelichting

Hieronder worden achtereenvolgens behandeld:

- De onderbouwing van de geplande maatregelen
- Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden sinds de besluitvorming in de VV van 15 september 2011

Onderbouwing van de geplande maatregelen

In 2011 heeft de VV de Delflandse maatregelen van de Bergboezem Berkel getoetst op basis van de criteria uit de programma's. Op basis hiervan is besloten om alle zeven maatregelen onverkort uit te voeren. Deze toetsing wordt hieronder nogmaals weergegeven. Ten opzichte van vorig jaar is er één maatregel voorlopig uitgesteld (de aanleg van de vispassage) en is er één maatregel toegevoegd, namelijk de aanleg van het gemaal Bergboezem Berkel. Hieronder worden nogmaals nut en noodzaak van deze maatregelen kort samengevat.

1) Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass

Langs de Bypass komt over de totale 2,2 km lengte aan de noordwestzijde een 10 m. brede natuurvriendelijke oever. Aan de zuidoostzijde van de bypass komt een 1,1 m brede drijfbladzone. Deze oevers langs de bypass dragen bij aan de KRW-resultaatsverplichting. Voor het waterlichaam in de polder Berkel voor 2015 is in totaal 3 ha natuurvriendelijke oever voorzien. Bij het bepalen van deze opgave van 3 ha is al geanticipeerd op de aanleg van de bypass als onderdeel van het waterlichaam "binnenboezem polder Berkel". De bypass kan worden gezien als een nevengeul van de binnenboezem en staat in directe verbinding met het KRW-waterlichaam.

Langs de bypass kan op eenvoudige wijze 2,2 ha natuurvriendelijke oever worden aangelegd. Elders in de polder Berkel is de opgave moeilijk te realiseren vanwege de beperkte ruimte. Uit een verkenning van januari 2011 blijkt dat er slechts ca 0,9 ha in het waterlichaam aangelegd kan worden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De KRW-resultaatsverplichting is dus niet haalbaar zonder aanleg van de bypass en de nvo's daarlangs. De oever is een KRW-resultaatverplichte maatregel en past daardoor binnen de kaders van het programma.

2) Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede

De natuurvriendelijke oever langs de hoofdwatgang Oude Leede (0,6 ha, 5 m breed) maakt geen deel uit van een KRW-waterlichaam. Ook is er geen sprake van een urgent knelpunt in de waterkwaliteit. Deze maatregel past daarom niet binnen de kaders van het programma. De wenselijkheid om de oever aan te leggen bestaat nog steeds: de oever draagt bij aan de natuurinrichting van de Bergboezem Berkel, de ecologische verbindingzone en de recreatieve doelstellingen.

3) Kadverbetering Bovenvaart

De stabiliteit van de kade blijkt onvoldoende ten opzichte van de norm. Om de stabiliteitsnorm te behalen, dient de kade over ca. 2.200 meter te worden verbeterd. Dit wordt gerealiseerd door het verbreden van de kruin tot 3 meter en het aanleggen van een steunberm.

4) Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel

De capaciteitsvergroting van de Bergboezem, door middel van het ophogen van de kade Oude Leede, is een maatregel uit ABC-boezem. De capaciteitsvergroting is onder normale omstandigheden niet strikt noodzakelijk. Bij de herijking van het ABC-boezem project in 2004 was ook al bekend dat 'de boezemaflaat naar de Polder Berkel onder maatgevende omstandigheden niet wordt benut, maar wel in zwaardere omstandigheden' (VV 25 november 2004, 490729). Omdat andere boezemergingen in het naastgelegen gebied waren afgevallen (zoals de boezemerging in Schieveen en ook de zoekgebieden langs de Schie), is op dat moment besloten de boezemerging in Berkel, als 'wenselijk voor een robuust watersysteem' wel doorgang te laten vinden.

Deze wenselijkheid bestaat nog steeds: de Bergboezem wordt in de huidige situatie gebruikt voor de berging van polderwater bij calamiteiten. Een grotere capaciteit is nuttig, omdat er langer polderwater geborgen kan worden en er daardoor een eventuele maalstop voor de polder Berkel (incl. de daarin gelegen VINEX wijken) en de gebieden langs de Schie langer kan worden uitgesteld. Daarnaast is de aflaatleiding voor boezemwater al in 2009 gerealiseerd.

5) Herinrichten van de maalkom

De herinrichting van de maalkom door het aanpassen van duikers en stuwen is een ABC-polder maatregel. Het gaat om het oplossen van een hydraulisch knelpunt in de polder Berkel. Bij de uitvoering van de werken wordt, zoals expliciet is besloten door de verenigde vergadering in 2002, rekening gehouden met het historische karakter van het bestaande waterverdeelwerk. De meerkosten voor een aanpak met historisch besef bedragen ca. € 25.000,-. De polder Berkel is aangemerkt als een urgente en kwetsbare polder. De herinrichting past binnen de kaders van het programma.

6) Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel

De 2,2 km lange bypass door de Bergboezem en de inlaatconstructie is een ABC-polder maatregel. De bypass voert het overtollig water uit de polder Berkel af naar de boezem. Uit berekeningen blijkt dat zonder de bypass het waterpeil in de binnenboezem te snel en te veel stijgt. Dit is ook in de praktijk gebleken in augustus 2010. Naast de mogelijkheid om een bypass te graven, zijn nog twee mogelijkheden in beeld gebracht; "reguliere berging" en "verbreden Bovenvaart". Deze twee mogelijkheden bleken niet haalbaar. De polder Berkel is aangemerkt als een urgente en kwetsbare polder. De bypass lost een belangrijk hydraulisch knelpunt op. De bypass past binnen de kaders van het programma.

7) Aanleg vistrap nabij inlaat binnenboezem

De vistrap naast de inlaatconstructie is gekoppeld aan de natuurvriendelijke oever langs de nieuw te graven bypass. Deze vispassage is noodzakelijk om het KRW-waterlichaam binnenboezem en de Bergboezem visvriendelijk te verbinden. De vistrap is een KRW-resultaatverplichte maatregel en is in het programma Schoon Water als één van de acht prioritaire vispassages opgenomen. Deze maatregel past binnen de kaders van het programma.

De VV heeft dit jaar bedongen dat vispassages van het type 'vislift' pas verder mogen worden toegepast als proefondervindelijk is gebleken dat dergelijke vispassages effectief zijn. Aangezien in deze situatie een dergelijk type vispassage van toepassing zou kunnen zijn, kan er op dit ogenblik nog geen goede kostenraming worden opgesteld, en daarom nog geen investeringsplan en krediet hiervoor worden aangevraagd. Dit is op zijn vroegst pas mogelijk eind 2013 nadat de proeven met de vislift zijn uitgevoerd. Aangezien dit geen consequenties heeft voor de overige onderdelen van het project Bergboezem Berkel, wordt voorgesteld de aanvraag van het uitvoeringskrediet voor dit onderdeel later aan de VV voor te leggen.

8) Aanleg gemaal Bergboezem Berkel

De aanleg van het gemaal Bergboezem Berkel omvat de bouw van een nieuw gemaal aan de zuidzijde van de Bergboezem ter plaatsen van de al in een eerdere fase aangelegde inlaatleiding. De inlaatleiding is bedoeld voor het vullen van de Bergboezem Berkel met boezemwater tijdens calamiteiten en als persleiding voor het nieuwe gemaal. Het gemaal is onlosmakelijk verbonden met de aanleg van de by-pass en het ledigen van de Bergboezem.

De VV heeft in 2012 besloten de aanvraag voor de kredietverstrekking voor de aanleg van dit gemaal gelijktijdig te behandelen met die van de Bergboezem Berkel, reden waarom dit onderdeel is toegevoegd aan het project.

Samengevat, de VV heeft op 15 september 2011 besloten alle maatregelen uit te voeren, omdat

- hiermee de meeste zekerheid wordt geboden dat alle watermaatregelen tijdig kunnen worden uitgevoerd.
- hiermee een consistente lijn richting bewoners en samenwerkingspartijen wordt gevoerd (meer dan 10 jaren samenwerken); betrouwbaarheid is hierin een sleutelwoord.
- de combinatie van alle maatregelen de beste garantie geeft op een robuust en betrouwbaar watersysteem.

Sindsdien zijn er in deze overwegingen geen wijzigingen opgetreden.

Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden

Sinds september 2011 hebben de volgende activiteiten plaats gevonden:

- *Grondverwerving;*
De verwerving van de gronden benodigd voor de realisatie van het project is inmiddels onherroepelijk. Ook de verrekening van de hiervoor gemaakte kosten met de gebiedspartners is - conform de afspraken uit het verleden - uitgevoerd.
- *Vergunningen e.d.;*
Delfland beschikt op dit moment over alle benodigde vergunningen, met uitzondering en de verlenging van de bestaande flora- en faunaontheffing. De bestaande ontheffing Flora en Fauna, verloopt zomer 2013 reden waarom hiervoor nu verlenging is aangevraagd. Verder moet het projectplan nog door de VV worden vastgesteld. Het projectplan is weliswaar in 2011 al eens door de VV vastgesteld, maar hier is beroep tegen aangetekend vanwege vermeende onzorgvuldige publicatie door Delfland. Omdat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onlangs in een andere kwestie dergelijke beroepen gegrond heeft verklaard, is de procedure voor vaststelling van het projectplan opnieuw gestart.
- *Planuitwerking;*
Het bestaande ontwerp is niet aangepast. Dit is wel nader uitgewerkt tot een bestek (zie bijlage 1 voor een overzichtskaart van het gehele gebied). Er is daarbij geen rekening gehouden met de in het verleden gemaakte bezwaren door sommige natuur- en milieuorganisaties. Het project is vorig jaar al heroverwogen door de VV, Delfland

is in het verleden inhoudelijk altijd door de rechter in het gelijk gesteld en een eventuele planwijziging zou bovendien betekenen dat diverse procedures opnieuw gestart moeten worden.

- *Planning;*
De planning voor de realisatie van het project is nader uitgewerkt. Hieruit is naar voren gekomen dat alle onderdelen van het project tijdig – d.w.z. voor eind 2015 – kunnen worden gerealiseerd, mits de uitvoering in de tweede helft van 2013 van start gaat. Van alle maatregelen is gebleken dat de kadeverbetering Bovenvaart qua planning met meest kritisch is vanwege de benodigde zettingstijden.
- *Samenwerking met gebiedspartners;*
Met de GR Groenzoom, de organisatie die voor de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp het natuur- en recreatiedeel in de Bergboezem Berkel realiseert worden afspraken gemaakt zodat de realisatie van het groen- en recreatiedeel zoveel mogelijk is afgestemd op de uitvoering van de Delflandse onderdelen en werk met werk kan worden gemaakt. Uitgangspunt hierbij is dat de werkzaamheden voor de verschillende onderdelen centraal worden aangestuurd, maar dat de verschillende opdrachtgevers ieder verantwoordelijk blijven voor zijn eigen onderdeel van het werk. Hiertoe zal een overeenkomst tussen de verschillende partijen worden opgesteld. De bestaande overeenkomst met de gemeente Lansingerland met betrekking tot de realisatie van hun onderdelen zal in februari 2013 op dezelfde wijze worden aangepast.

15. Bijlagen

1. Kaart inrichtingsplan
2. Samenvatting SSK-ramingen van de 7 projecten Bergboezem Berkel (vertrouwelijk)

Hoogheemraadschap van
Delfland

Bergboezem Berkel – aanvraag investeringsplan en uitvoeringskrediet

Kenmerk VV : 956769

Vergaderdatum : 28 februari 2013

Beleidsveld : Schoon Water, Voldoende Water
Stevige Dijken

Agendapunt : 04.B.11

De Verenigde Vergadering van Delfland,

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 22 januari 2013, kenmerk 956769;

gelezen het positieve/negatieve advies van de commissie Watersystemen - kwantiteit en kwaliteit;

overwegende dat:

- Het project Bergboezem Berkel binnen afzienbare tijd kan en moet worden gerealiseerd
- De investeringsplannen en kredieten dienen te worden aangepast

Gelet op:

- artikel 77 van de Waterschapswet (bij VV-voorstellen);

Besluit:

1. De investeringsplannen voor de realisatie van de Bergboezem Berkel als volgt vast te stellen:

a) 701691 Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass:	€ 225.074,-
b) 701692 Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede:	€ 87.856,-
c) 701693 Kadeverbetering Bovenvaart:	€ 4.388.212,-
d) 701694 Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel	€ 6.202.412,-
e) 701695 Herinrichten van de maalkom	€ 428.960,-
f) 701689 Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel	€ 4.341.709,-
g) 701696 Aanleg gemaal Bergboezem Berkel	€ 2.570.000,-
2. De kredieten voor de realisatie van de Bergboezem Berkel als volgt te verstrekken:

a) 701691 Aanleg natuurvriendelijke oever langs de by-pass:	€ 213.880,-
b) 701692 Aanleg natuurvriendelijke oever langs Oude Leede:	€ 69.457,-
c) 701693 Kadeverbetering Bovenvaart:	€ 3.754.005,-
d) 701694 Vergroten bergingscapaciteit Bergboezem Berkel	€ 5.312.005,-
e) 701695 Herinrichten van de maalkom	€ 362.936,-
f) 701689 Aanleg by-pass in Bergboezem Berkel	€ 3.765.880,-
g) 701696 Aanleg gemaal Bergboezem Berkel	€ 2.437.592,-
3. Af te zien van de beheersmaatregel om grond voor de kadeverbetering van buiten aan te voeren in het geval van vertraging van het project ten gevolge van bezwaren vanuit de omgeving en daarmee het risico accepteren dat de kadeverbetering niet voor eind 2015 kan worden gerealiseerd.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 28 februari 2013

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart

mr. M.A.P. van Haersma Buma

